

ad 2) *Hovedprincipper i en revideret indkomstbeskatning.*

Skattemæssig fremme af opsparingen.

Da skattelettelserne efter forslaget lader skatteyderne beholde en større del af deres indkomster end hidtil, vil dette i sig selv øge opsparegeevnen, ligesom det vil frigøre initiativ og produktive kræfter, som nu stækkes af en overdreven beskatning.

Ud over disse umiddelbare virkninger af de lavere skattesatser findes det imidlertid af samfundskonomiske grunde påkrævet gennem skattelettelser at fremme opsparing ikke mindst til formål, der er gavnlige såvel for den enkelte skatteyder som for samfundet. Dette sker ved den foreslåede udvidelse af den nugældende regel om skattefri præmiebetaling på kapitalforsikringer, indskud på kapitalbindingskonti o. lign., hvorved den hidtidige beløbsgrænse udvides fra 1 000 kr. for forsørgere og 600 kr. for ikke-forsørgere til 1 500 kr. for alle skatteydere. For så vidt angår kapitalbindingskonti, skal midler, der indbetales på disse, være spærret i fem år. Beløbene kan dog frigives inden bindingsperiodens udløb, for så vidt de skal bruges i forbindelse med 1) etablering af selvstændig erhvervsvirksomhed, 2) erhvervelse af egen bolig, 3) indskud i lejlighed, 4) køb af andelsbevis i lejlighed og 5) bosætning ved ægteskabs indgåelse. Det samme gælder, når midlerne 6) skal bruges til faglig uddannelse, studier o. lign.

For at medvirke til at gøre besiddelsen af aktier, obligationer og andre værdipapirer mere udbredt i befolkningen foreslås det desuden, at der inden for den femårige bindingsperiode skal være adgang til at benytte opsamlede midler til køb af værdipapirer, men der kan ikke disponeres over de indkøbte værdipapirer, før den løbende bindingsperiode er udløbet.

Provenutabet ved udvidelsen af „opsparingsfradraget“ kan ikke fastslås med sikkerhed, men er skønsmæssigt ansat til omkring 50 mill. kr. Dette tab indtræder først i skatteåret 1961-62.

Ud over den foreslåede større skattefritagelse for opsparing og forsikringspræmie foreslås et skattefrit fradrag for nyetablerede, selvstændigt erhvervsdrivende. Denne regel går ud på, at erhvervsdrivende i de første fem år efter etableringen skattefrit kan afdrage indtil 1 500 kr. årligt af den gæld, de har måttet påtage sig som følge af etableringen.

Nye linjer i sambeskatningen af ægtefæller.

De nugældende regler for beskatningen af ægtefæller og af hustrus indkomst har længe været et af

de mest kritiserede områder inden for vort skattesystem. Kritikken samler sig om to hovedindvendinger:

1) Efter de nugældende principper beskattes et ægtepar som regel hårdere end to enlige, der tilsammen har samme indkomst som ægteparret. Dette gælder, når manden tjener hele ægteparrets indkomst, men ofte også når hustruen tjener en del af denne og får hustrufradrag. Sambeskatningen virker derved urimelig og uheldig over for ægteskabet, idet to skatteydere ved at flytte sammen uden at indgå ægteskab beskattes lavere, end hvis de gifter sig.

2) Det nugældende hustrufradrag (på halvdelen af hustruindtægten, dog højst 2 000 kr.) virker vilkårligt, fordi det kun gives hustruer, der enten er lønmodtagere hos fremmede eller har en i forhold til manden selvstændig virksomhed. Fradraget indrømmes derfor ikke, når hustruen arbejder i mandens bedrift, f. eks. i landbruget og detailhandelen.

De nugældende principper for beskatningen af ægtefæller og af hustruindtægt indebærer tilskyndelse til skattesnyderi, fordi hustruens indkomst ved at blive tillagt mandens beskattes særlig hårdt (eller formenes at blive dette), samtidig med at gifte kvinders arbejde tit sker på områder, hvor en kontrol med indtægternes optagelse i ægteparrets skatteopgørelse ikke eller kun meget vanskeligt lader sig gennemføre.

Mange hustruer undlader også at påtage sig arbejde, selv om de kunne og gerne ville, fordi det ikke kan betale sig, når skatten tages i betragtning. En reform, der ændrer og lemper beskatningen af ægtefæller, må derfor antages at ville kalde en arbejdsreserve frem, hvorved det foreslåede system vil medføre en øget produktion og samtidig give et forbedret skattegrundlag. Det umiddelbare skatte- tab ved reformen vil derved i et vist omfang blive kompenseret.

Særskilt beskatning af ægtefæller løser ikke vanskelighederne.

Som et forsøg på løsning af de nævnte uheldige forhold har det været foreslået at indføre særskilt beskatning af ægtefæller. Den selvverhørende hustrus indkomst beskattes da ikke sammen med mandens indkomst, men ægtefællerne beskattes som to enligt stillede personer af hver sin indtægt. I så fald ville skatteresultatet for ægtepar imidlertid blive ganske tilfældigt, alene afhængigt af hvorledes indkomsten fordeles sig mellem ægtefællerne.

Særbeskatning vil ej heller løse problemet for de mange hustruer, der hjælper manden i hans eller deres fælles bedrift. Tværtimod bliver forskels-